

Ս ՓՅ ՈՒ Ռ Ք ՈՒ Մ

ԴԱՍԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑԸ ԲՈՒԽԱՐԵՍՏԻ ՍԼԱՎՈՆԱԿԱՆ ԵՎ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏՈՒՄ

Ռումինական ժողովրդական Ռեսպուբլիկայի Ակադեմիային կից Պատմության ինստիտուտի տնօրենության և մասնավորապես Ռումինական ժողովրդական Ռեսպուբլիկայի Ազգային մեծ ժողովի պրեզիդիումի փոխ-նախագահ ակադեմիկոս պրոֆ. Կոնստանտինեսկու Յաշի բարյացակամության շնորհիվ, այս տարվա սկիզբը վերսկսավ դասական հայերենի (գրաբար) դասընթացը Բուքրեշի Սլավ և Արեւելյան ինստիտուտին մեջ:

Արձանագրված են 28 հայ և ուսման ուսանողներ, որոնցմե բաղնթացքին հետեւեցան կանոնավոր կերպով միայն 24 հոգի, իսկ քննության ներկայացան 20 ուսանողներ: Քննության արդյունքը շատ զոհադուցիչ էր, որովհետեւ ուսանողներուն մեծամասնությունը ստացավ լավ նիշ:

Համախառնաբեր, որ ներկա եղավ քննության, նկատեց որ ուսանողները մեծ ձիգեր են թափած շատ պատվավոր կերպով ներկայանալու իրենց համար շատ դժվար այս քննության, որովհետեւ տարվան ընթացքին դասարանը սկսած էր նաեւ դասական հայերենով գրված բնագրերու ուսումնասիրության: Հարկ է թերեւ հոս հիշատակել, որ երկու հայ ուսանողներ՝ Օրիորդ Պողոսյան և Պարոն Զեփրեկյան, ինչպէս նաեւ ուսման ուսանողուհի Օրիորդ Թեոտորեսկու, ստացան բարձրագույն նիշերը:

Ինստիտուտի վարիչները չափազանց զոհմնացին թե՛ ուսանողներու կանոնավոր հաճախումն և թե՛ դասընթացքին հետևողներուն ստացած նիշերեն, ինչ որ մասնավորապես վեր հանեց ակադեմիկոս պրոֆ. Կոնստանտինեսկու Յաշ Ինստիտուտի տարեկան հանդեսին, հանդես՝ որում ներկա

եղավ նաեւ Հայաստանյան ճակատի մեկ ներկայացուցիչը: Ընկ. պրոֆ. Վ. Բընըցիանու չգոհացավ միայն լեզվի դասերու ավանդումով, այլ շաբաթական ժամ մը ևս հատկացուց Հայոց Պատմության և Հայկ. հնագիտության, իսկ նոր ուսումնական տարեշրջանին, առաջադրած է ավելցնել նաեւ Հայ գրականության ուսումնասիրությունը, սկիզբն մինչև մեր օրերը:

Ակադեմիկոս Կոնստանտինեսկու Յաշ, ձեռք բերված ընդհանուր գոհացուցիչ արդյունքն մղված, զոր հաստատեց ինք ևս, հայտարարեց թե՛ Ինստիտուտը պիտի վերածվի պաշտոնական բնույթ ունեցող հաստատության մը, ենթարկվելով Հանրային կրթության նախարարության և Ռումինական ժողովրդական Ռեսպուբլիկայի Ակադեմիային — նախագիծ մը, որ մշակվելու վրա է ներկայիս: Այս հանգամանքը դպրոցին տրվելն անմիջապէս վերջ, ուսանողները պիտի վայելեն պաշտոնական բարձրագույն վարժարանի մը բոլոր իրավունքները և պիտի ստանան վկայականներ և կարելիություններ հայկական հազարավոր գրագրերու ուսումնասիրության, որոնք պիտի լուսաբանեն մեծ մասամբ կարգ մը Հայոց Պատմության վերաբերյալ խնդիրներ, Ռումիններու պատմության կապակցությամբ: Բացահայտեց որ ասոր համար պետք պիտի ըլլա հայերեն դասընթացքին մեջ ներմուծել նաեւ հնագրության և դիվանագիտական թուղթերու ուսումնասիրության դասը: Կրնանք հաստատապէս ըսել թե՛ հայ լեզվի և պատմության ուսումնասիրությունը ընթացավ լավագույն կերպով, շնորհիվ, ինչպէս ըսի, լայն հասկացողութեան ոգիին և օժանդակության ու-

մեն գերագույն գիտական հաստատությանց մարմիններում:

Հայկական ուսումնասիրությանց զարկ տալու համար, պրոֆ. Վ. Բընըցիանու պիտի ջանա հարմարագույն առիթը օգտագործել կազմելու համար գիտական ընկերություն մը «Հայկական ուսումնասիրությանց» նվիրված, որուն կորիզը պիտի կազմեն լավագույն ուսանողները և Ինստիտուտին ապագա շրջանավարտները և ուրիշ հայեր, որոնք կշահագործվին այս տեսակ ուսումնասիրություններով:

Կան և դժվարություններ, որոնք պիտի հաղթահարվին. օրինակ՝ դասագրքերու պակասը, ինչպես նաև՝ բնագրքերու Ասոր լուծումն է՝ կարգ մը ընտիր բնագրքերու վերահրատարակությունը, փոքր թվով տեսակ մը հավաքածոյի կազմություն, իսկ դասագրքերու համար պետք է սպասենք հնարավորություններ ստեղծելու արտասահմանեն ստացման և կամ հոս՝ Ռուսաստանի մեջ տպագրման համար:

Գարով դպրոցական նոր տարեշրջանին, Ինստիտուտի առաջին նիստին որոշվեցավ, որ դասընթացքը տևովի հոկտեմբեր 1-ին,

արձանագրությունները շարունակելով մինչև սեպտեմբեր 30, Առաջին տարին լրացնող ուսանողները պիտի արձանագրվին երկրորդ տարվան դասընթացքին համար, իսկ վերոհիշյալ թվականին բոլորովին նոր արձանագրվիլ փափաքողները պետք է Ինստիտուտ գան առաջին տարվան դասընթացքը ավարտողներու բարձրության աստիճանին վրա գտնվելու դիտավորությամբ:

Այն ուսանողները, որոնք հետաձգած էին իրենց քննությունը աշնան նստաշրջանին, պետք է ներկայանան Ինստիտուտի բարձրության՝ Str. Nic. Iorga, Nr. 21, սեպտ. 20—30.

Կհուանք, թե հայ երիտասարդությունը պիտի դիմավորե ավելի մեծ շահագործություն դասական հայերենի դասընթացքի երկրորդ տարին: Այս գեղեցիկ գործին նախաձեռնողներն են եղած Ռուսեն բարձագույն գիտական մարմինները, որոնք այս երկրի համակենցաղ ազգություններուն կրնծայեն լավագույն զարգացման մը բարձր հնարավորությունները:

«Հայաստանյան ճակատ»,

25 սեպտ.ի 1949 թ.:

Ն. Ս. ՕՏՈՒԹՅՈՒՆ Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՄԵԿՆՈՒՄԸ ԴԵՊԻ ԵՎՐՈՊԱ

«Ես ծառան եմ իմ կարգին և իմ ժողովրդին»:

ԳԱՐԵԳԻՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Դարձյալ մեծ եռուզեռ մը կա Կիլիկիո Կաթողիկոսարանին մեջ: Վանական գործեր պահ մը կանգ կառնեն և Դպրեվանքի թե Ազգ. Մեսրոպյան Նախակրթարանի ուսանողությունները, հպարանի ու վանական այլ հաստատությանց գործավորները դաս ու գործ ձգած կողովին Վեհարան: Եպիսկոպոս, վարդապետ, քահանա ու սարկավազներ տունական օրերու հանդիսավորությամբ տեղ բռնած են Վեհարանին մեջ: Ինքնաշարժներու շարանը ծայր կուտա և վանքին բակը կլեցուի հայ եկեղեցական ու աշխարհական դասերու ներկայացուցիչներով, որոնք եկած են հարդանքի իրենց տուրքը վճարելու Կիլիկիո Գահակալ Վեհափառ Հայրապետին, որովհետև անիկա պիտի մեկնի Եվրոպա, առողջական և վանական այլ և այլ գործերու հետ կապված պատճառներով:

Այցելուներու աչքին մեջ կպրիսմակվի ուրախության արցունքներուն ծիածանվիլը,

որովհետև Կիլիկիո գաղթական կաթողիկոսությունը սկսած է վերհանել և իր դարերու առաքելության նկրտիչ հարյուրե ավելի իր ուսանողական ու միաբանական կազմով:

Հոն են Կիլիկիո Կաթողիկոսության Կենտրոնական Վարչության հարգելի Ատենապետ՝ Տիար Տաճատ Սրապյան, Լիբանանի Կրոնական Ժողովի արժանապատիվ հայերն ու Քաղաքական Ժողովի Դիվանի անդամները, Կաթ. Փոխանորդ՝ Գեր. Տ. Խաղ. Արքեպիսկոպոսը, Նոր Հաճըն, Թիրո, Ռումելի և Մազրա թաղերու և Զահլե քաղաքի թաղական Խորհուրդները, Հ. Բ. Ը. Միություն Շրջանային, Տեղական, Կրթական Յանձնախումբի, Տիկնանց և Օրիորդաց օժանդակ, Անդր Նահարի վարչությանց և այլ ճյուղերու ներկայացուցիչները, Հ. Ե. Ընկերակցության Բյուրոթի և Անդր Նահրի զանազան վարչությունները, Թեքեյան Մշակութային Տան Արանց և Կանանց մասնաճյուղերը և այլ կազմակեր-